

ДОДАТОК XLIII

ДО РОЗДІЛУ VI «ФІНАНСОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО БОРОТЬБИ ІЗ ШАХРАЙСТВОМ»

Положення щодо боротьби із шахрайством та контролю

Визначення

Для цілей Розділу VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби з шахрайством» цієї Угоди терміни та визначення матимуть наступне значення.

«Порушення» – будь-яке порушення положень права ЄС, Угоди про асоціацію або подальших угод чи контрактів внаслідок дій чи бездіяльності економічного оператора, що завдає чи може завдати збитків загальному бюджету ЄС чи бюджетам, управління якими здійснюється ЄС, шляхом зниження чи втрати доходу з власних ресурсів, отриманих безпосередньо від імені ЄС, або шляхом виконання необґрунтованої статті витрат.

«Шахрайство» – будь-які міжнародні дії чи бездіяльність що стосується:

- (a) використання чи надання неправдивих, неточних чи неповних звітів або документів, що призвело до розтрати або незаконного затримання коштів загального бюджету ЄС чи бюджетів, управління якими здійснюється ЄС або від його імені;
- (b) нерозкриття інформації, у результаті якого настає порушення конкретних зобов'язань, і яке мало такі самі наслідки;
- (c) використання вказаних коштів не за призначенням та в цілях, що відрізняються від тих, на які їх було виділено.

«Активна корупція» – умисна дія будь-якої особи, яка безпосередньо чи через посередника обіцяє надати або надає будь-яку користь посадовій особі з метою забезпечення для себе чи третьої сторони вчинення посадовою особою дій чи утримання від вчинення дій, що належать до сфери її посадових обов'язків або покладених на неї функцій, з порушенням своїх службових обов'язків, у результаті якої завдається чи може бути завдана шкода фінансовим інтересам ЄС.

«Пасивна корупція» – умисна дія посадової особи, яка безпосередньо чи через посередника вимагає чи отримує будь-яку користь для себе чи третьої сторони, або приймає обіцянку користі у обмін на дії чи утримання від вчинення дій, що належать до сфери її посадових обов'язків або покладених на неї функцій, з порушенням своїх службових обов'язків, у результаті якої завдається чи може бути завдана шкода фінансовим інтересам ЄС.

«Конфлікт інтересів» – будь-яка ситуація, за якої у третьої сторони можуть виникнути або виникають обґрунтовані сумніви щодо спроможності посадових осіб діяти неупереджено і об'єктивно через сімейні обставини, емоційний стан, політичну чи національну приналежність, матеріальні інтереси або спільність будь-яких інтересів з оферентом, аплікantom чи бенефіціаром.

«Надмірно сплачені кошти» – кошти, сплачені з порушенням норм з регулювання обігу коштів ЄС.

«Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ)» – спеціалізований орган Європейської комісії по боротьбі з шахрайством. Згідно з Рішенням Комісії від 28 квітня 1999 року про створення Європейського бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ), Регламент (ЄС) № 1073/99 1999 Європейського Парламенту і Ради від 25 травня 1999 року про ведення розслідувань Європейським бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) та Регламенту Ради (Євратом, ЄС) № 2185/96 від 11 листопада 1996 року про проведення Комісією вибіркових перевірок та інспекцій з метою захисту фінансових інтересів Європейських Співтовариств від шахрайства та інших порушень, Бюро є оперативно незалежним і відповідає за проведення адміністративних розслідувань по боротьбі з шахрайством, корупцією та іншою протиправною діяльністю, що завдає шкоди фінансовим інтересам ЄС.

«Фінансуюча урядова установа» – відповідний орган виконавчої влади України, який отримав фінансові ресурси з боку ЄС з метою реалізації фінансової допомоги ЄС.

Стаття 1

Обмін інформацією та подальше співробітництво на оперативному рівні

1. З метою належної імплементації цього Додатку, компетентні органи України та ЄС обмінюються інформацією на регулярній основі та проводять консультації на запит однієї зі Сторін.
2. Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) може погоджувати з українськими колегами дії щодо подальшого співробітництва у сфері протидії шахрайству, включаючи проведення спільних з органами влади України оперативних заходів у рамках окремих розслідувань.
3. Передача персональних даних регулюється статтею 10 Додатку XLIII до цієї Угоди.

Стаття 2

Попередження порушень незаконних дій, шахрайства та корупції

1. Органи влади України та органи ЄС регулярно перевіряють, чи заходи, які фінансуються з коштів ЄС, реалізуються належним чином. Вони вживають всіх відповідних заходів для попередження та протидії порушенням та шахрайству.
2. Органи влади України та органи ЄС вживають всіх відповідних заходів для запобігання та протидії будь-яким проявам активної або пасивної корупції та виключення можливості будь-яких конфліктів інтересів на будь-якому етапі процедури прийняття рішень про укладання контрактів або надання грантів чи в ході впровадження відповідних контрактів.
3. Органи влади України інформують Комісію про будь-які превентивні заходи, що вживаються. Комісія інформує органи влади України про превентивні заходи, що вживаються, у міру необхідності.
4. У разі реалізації інструментів фінансової допомоги шляхом децентралізованого управління, або непрямого централізованого управління, Комісія має право збирати відповідну інформацію згідно зі статтею 56 Регламенту (ЄС, Євратом) № 1605/2002 від 25 червня 2002 року.

Комісія також має право збирати інформацію на підтвердження того, що процедури закупівель та надання грантів відповідають принципам прозорості, рівноправності і недискримінації, запобігають будь-яким конфліктам інтересів, надають гарантії відповідно до міжнародно визнаних стандартів та відповідають засадам ефективного фінансового управління.

З цією метою на запит Комісії компетентні органи влади України в адекватні терміни надають будь-яку інформацію щодо використання коштів ЄС та негайно повідомляють про будь-які істотні зміни у своїх процедурах або системах.

5. Під час запровадження чи імплементації нових превентивних заходів, органи влади України можуть скористатися досвідом Комісії.

Стаття 3

Розслідування та судовий розгляд

1. Сторони забезпечують розслідування та судовий розгляд справ про підозри або реальні випадки шахрайства, корупції чи будь-яких інших порушень, включаючи конфлікт інтересів, згідно з національними процедурами контролю та відповідними процедурами в ЄС. У відповідних випадках Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) може надавати допомогу компетентним органам України у проведенні таких розслідувань.

Стаття 4

Повідомлення про порушення

1. Компетентні органи України влади негайно передають Комісії будь-яку наявну у них інформацію про підозри або реальні випадки шахрайства, корупції чи будь-яких інших порушень, включаючи конфлікт інтересів, пов'язані з використанням коштів ЄС. У випадку виникнення підозр у шахрайстві чи корупції, Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) також має бути поінформоване.
2. Компетентні органи влади України також звітують про заходи, вжиті у зв'язку з фактами, повідомленими на виконання цієї статті. За умови відсутності підозр або реальних випадків шахрайства, корупції чи будь-яких інших порушень, які підлягають звітуванню, Україна повідомляє про це Комісію наприкінці кожного календарного року.
3. Комісія надає компетентним органам влади України інформацію про тенденції та методи роботи, що стосуються шахрайства та корупції, в межах необхідності.
4. Рада асоціації визначить спосіб передачі інформації від компетентних органів влади України до Комісії.

Стаття 5

Аудити

1. Комісія та Європейський суд аудиторів перевіряють, чи всі витрати, пов'язані з використанням коштів ЄС, були здійснені законно та на регулярній основі, і чи належним було управління фінансами.

Аудити здійснюються на підставі як взятих на себе зобов'язань, так і здійснених платежів. Вони стосуються документів, та, у разі необхідності, здійснюються на місцях у приміщеннях будь-якої фізичної чи юридичної особи, що управляє або бере участь у використанні коштів ЄС. Аудити можуть здійснюватися до закриття рахунків за фінансовий рік, що перевіряється, та за період у п'ять років з дати сплати балансу.

Інспектори Комісії або інші особи, уповноважені Комісією чи Європейським судом аудиторів, можуть здійснювати документарні перевірки чи перевірки на місцях і аудит у приміщеннях будь-якої фізичної чи юридичної особи, що управляє або бере участь у використанні коштів ЄС, та її субпідрядників в Україні.

2. Комісії та Європейському суду аудиторів надається відповідний доступ до об'єктів приміщень і документів та до усієї необхідної інформації з метою проведення такого аудиту, включаючи також і в електронній формі. Про це право на доступ має бути поінформовано усі державні установи та ясно зазначено у контрактах, що укладені з метою імплементації інструментів, на які посилається ця Угода про асоціацію.

3. Зазначені вище перевірки та аудити можуть застосовуватись до усіх підрядників та їх субпідрядників, які прямо чи опосередковано отримали кошти ЄС. У процесі виконання своїх завдань, Європейський суд аудиторів та українські органи у сфері аудиту співпрацюють в дусі довіри, зберігаючи при цьому свою незалежність одне від одного.

Стаття 6

Перевірки на місцях

1. В рамках Угоди про асоціацію на Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) покладаються повноваження щодо здійснення перевірок та інспекцій на місцях з метою захисту фінансових інтересів ЄС від шахрайства та інших порушень на території України відповідно до положень Регламенту Ради (Євратом, ЄС) № 2185/96 від 11 листопада 1996 року.

При проведенні цих перевірок на місцях, посадові особи Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) в межах необхідності враховують норми законодавства України.

2. Європейське бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) готує та проводить перевірки та інспекції на місцях у тісному співробітництві з компетентними органами України у сфері протидії шахрайству.

Органи влади України мають бути поінформовані про об'єкт, мету та правові підстави перевірок та інспекцій, щоб вони могли надати все необхідне сприяння. З цією метою посадові особи компетентних органів України можуть приймати участь у перевірках та інспекціях на місцях.

3. Перевірки та інспекції на місцях можуть проводитися Європейським бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) спільно з вказаними органами влади України, у випадку, якщо останні висловлюють зацікавленість у цьому.

4. У разі, якщо отримувачі коштів ЄС перешкоджають проведенню перевірок та інспекцій на місцях, органи влади України на основі національних правових норм надають інспекторам Європейського бюро з боротьби з шахрайством (ОЛАФ) таку допомогу, яка їм може бути необхідна для виконання своїх обов'язків щодо проведення перевірки або інспекції на місцях.

Стаття 7

Адміністративні заходи та санкції

Без упередженості до застосування законодавства України, Комісія може вдаватися до адміністративних заходів та застосовувати санкції згідно з Регламентами (ЄС, Євратом) № 1605/2002 від 25 червня 2002 року та (ЄС, Євратом) № 2342/2002 від 23 грудня 2002 року та з Регламентом Ради (ЄС, Євратом) № 2988/95 від 18 грудня 1995 року стосовно захисту фінансових інтересів Європейських Співтовариств.

Стаття 8

Повернення коштів

1. Органи влади України вживають усіх необхідних заходів для повернення фінансуючій урядовій установі надмірно сплачених коштів ЄС.

У разі, якщо органам влади України довірено використання коштів ЄС, Комісія має право на відшкодування надмірно сплачених коштів ЄС, зокрема шляхом фінансової корекції. Комісія бере до уваги заходи, вжиті органами влади України щодо запобігання втрати відповідних коштів ЄС.

Комісія проводить консультації з Україною з даного питання до прийняття будь-якого рішення про відшкодування коштів. Спори щодо відшкодування коштів підлягають обговоренню на Раді Асоціації.

2. У разі, якщо Комісія використовує кошти ЄС прямо чи опосередковано, довіривши виконання бюджету третім Сторонам, рішення, які приймаються Комісією в рамках Розділу VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби з шахрайством» цієї Угоди, які накладають фінансові зобов'язання на осіб, інших ніж держави-члени, виконується в Україні згідно з наступними принципами:

(а) Рішення виконується згідно з нормами діючого в Україні цивільного процесуального права. До рішення додається наказ про його виконання. Проходження інших формальностей, окрім перевірки автентичності рішення національним органом, визначеним для цих цілей урядом України, про що повідомляється Комісії та Суду Європейського Союзу, не передбачено.

(б) По закінченню цих документальних формальностей заінтересованою стороною, остання може перейти до виконання рішення згідно з законодавством України шляхом звернення безпосередньо до компетентному органу.

(с) Виконання рішення може бути призупинене виключно за рішенням Суду ЄС. При цьому суди в Україні мають право розглядати скарги щодо неналежного виконання рішень.

3. Органи, уповноважені Урядом України, видають наказ про виконання рішення без будь-якого подальшого контролю, окрім перевірки автентичності акта. Виконання здійснюється відповідно до норм процесуального права в Україні. Питання законності рішення про виконання підлягатиме контролю з боку Суду ЄС.

4. Рішення, винесені Судом ЄС згідно з положеннями про арбітраж у контрактах, що підпадають під дію цього Додатку, виконуються на тих самих умовах.

Стаття 9

Конфіденційність

Інформація, яка передається чи отримується у будь-якій формі згідно з положеннями цього Додатку, має статус службової таємниці і захищається згідно з нормами законодавства України і відповідними положеннями, якими куруються інституції ЄС, про захист інформації з таким статусом. Така інформація не підлягає передачі особам іншим ніж представники інституцій ЄС, держав-членів та України, у чіх повноваженнях володіти нею, і не може бути використана для інших цілей, окрім тих, що забезпечують ефективний захист фінансових інтересів сторін.

Стаття 10

Захист даних

1. Персональні дані передаються виключно у випадках, коли це необхідно для імплементації цієї Угоди компетентними органами влади в Україні чи в ЄС, залежно від кожного випадку. При передачі чи обробці персональних даних в кожному окремому випадку, згідно зі статтею 15 компетентні органи України дотримуються відповідного законодавства України, а органи ЄС – положень Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) № 45/2001 від 18 грудня 2000 року про захист фізичних осіб, що стосується обробки персональних даних установами і органами ЄС і щодо вільного переміщення таких даних.

2. Зокрема, при цьому застосовується Конвенція про захист фізичних осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних 1981 року (ETS № 108) та Додатковий протокол до Конвенції про захист у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних щодо органів нагляду та транскордонних потоків даних 2001 року (ETS № 181).

3. Додатково застосовуються наступні принципи:

- (a) органи, які надають і які отримують дані, вживають усіх необхідних заходів для забезпечення, в межах необхідності, виправлення, знищення чи блокування персональних даних у випадку, коли їхня обробка суперечить положенням цієї статті, зокрема коли дані не є адекватними, відповідними, точними або є надмірними в тому, що стосується мети, заради якої вони обробляються. Це включає повідомлення іншій Стороні про будь-яке виправлення, знищення чи блокування таких даних;
- (b) на запит органу, який передає дані, орган, який їх отримує, інформує про їхнє використання та результати такого використання;
- (c) персональні дані можуть передаватися лише компетентним органам. Їхня подальша передача іншим органам потребує попередньої згоди органу, який передає дані;
- (d) органи, які передають і які отримують дані, повинні здійснювати письмову реєстрацію передачі та отримання персональних даних.